07/12/2022

1922–2022: 100 χρόνια Ιερά Μητρόπολη Αλεξανδρουπόλεως – Έναρξη Ιωβηλαίου έτους

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Αλεξανδρουπόλεως

Η έναρξη του Ιωβηλαίου έτους, για τη συμπλήρωση 100 ετών από της ιδρύσεως της Ιεράς Μητροπόλεως Αλεξανδρουπόλεως, το 1922 κηρύχθηκε και επίσημα κατά τον Πανηγυρικό Πολυαρχιερατικό Εσπερινό, που τελέστηκε στον Ιερό Μητροπολιτικό Ναό Αγίου Νικολάου, πολιούχου της πόλης, χοροστατούντων των Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτών Διδυμοτείχου κ. Δαμασκηνού, Μαρωνείας & Κομοτηνής κ. Παντελεήμονα και Αλεξανδρουπόλεως κ. Ανθίμου.

Μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή, την **17η Νοεμβρίου 1922**, επί **Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Μελετίου Δ' Μεταξάκη**, με Συνοδική Απόφαση ανακηρύσσεται η Αλεξανδρούπολη αυτοτελής Μητρόπολη με την ονομασία **Μητρόπολις Αλεξανδρουπόλεως.**

Είναι ο μήνας που σηματοδοτεί τα **100 χρόνια** από την ίδρυση και στη συνέχεια την λαμπρή θεολογική, ανθρωπιστική και κοινωνική παρουσία και προσφορά της **ακριτικής Μητροπόλεως Αλεξανδρουπόλεως, Τραιανουπόλεως και Σαμοθράκης.**

Η ιστορία της Ιεράς Μητροπόλεως Αλεξανδρουπόλεως

Ιστορικά η περιοχή της σημερινής Μητροπόλεως υπαγόταν στη **Μητρόπολη Τραϊανουπόλεως** και αργότερα στην επισκοπή Αίνου και στη Μητρόπολη Μαρωνείας. Το 1885 το χωριό τότε Δεδέαγατς (η σημερινή Αλεξανδρούπολη) αποσπάται από τη **Μητρόπολη Μαρωνεία**ς και προσαρτάται στη Μητρόπολη Αίνου.

Μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή, την ανταλλαγή πληθυσμών και την απώλεια της Ανατολικής Θράκης, η Μητρόπολη Αίνου είχε εδάφη και στην Ελλάδα και στην Τουρκία.

Έτσι, το Νοέμβριο του 1922, ο Οικουμενικός Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως **Μελέτιος Μεταξάκης**

εξέδωσε συνοδική πράξη, με την οποία ιδρυόταν η Μητρόπολη Αλεξανδρουπόλεως. Με την ίδια πράξη οριζόταν ότι ο εκάστοτε Μητροπολίτης θα φέρει τον τίτλο «**υπέρτιμος και έξαρχος Ροδόπης**».

Πρώτος Μητροπολίτης Αλεξανδρουπόλεως εξελέγη την 17η Νοεμβρίου 1922, με την ανακήρυξη της νέας Μητροπόλεως, ο μέχρι τότε **Αγκύρας Γερβάσιος Σαρασίτης** (1922-1934). Υπήρξε ο πρώτος διοργανωτής της Μητροπόλεως Αλεξανδρουπόλεως υπό αντίξοες περιστάσεις. Ο τάφος του βρίσκεται παραπλεύρως του Ιερού Ναού Αγίου Ελευθερίου Αλεξανδρουπόλεως.

Μνημεία

Το καθολικό της μονής Θεοτόκου της Κοσμοσώτειρας

Ιερός Ναός Παναγίας Κοσμοσώτειρας Φερών

Ιδρύθηκε το **1152** από τον **Ισαάκιο Κομνηνό** στην τοποθεσία Βήρα (πρόκειται για τις σημερινές Φέρες Έβρου), κοντά στο δέλτα του Έβρου. Θεωρείται ένα από το καλύτερα δείγματα της κωνσταντινουπολίτικης τέχνης στον ελλαδικό χώρο. Σήμερα από όλο το συγκρότημα των οικοδομημάτων της Μονής σώζεται μόνο ο

Ναός της Κοσμοσώτειρας, τμήμα των τειχών και των πύργων. Η πανήγυρις του Ναού τελείται κάθε χρόνο πανδήμως στις 15 Αυγούστου και έχει καθιερωθεί ως το **Παγκόσμιο Προσκύνημα των Θρακών.**

Το Εκκλησιαστικό Μουσείο της Ιεράς Μητροπόλεως Αλεξανδρουπόλεως

Ιδρύθηκε το **1976** από τον Μητροπολίτη Αλεξανδρουπόλεως και νυν Θεσσαλονίκης κ. Άνθιμο. Αρχικά στεγάσθηκε σε δύο αίθουσες του **Πνευματικού Κέντρου της Ιεράς Μητροπόλεως**, παραπλεύρως του μητροπολιτικού ναού του αγίου Νικολάου. Το 1982 η συλλογή, εμπλουτισμένη στο μεταξύ και με άλλα κειμήλια, μεταφέρθηκε στην Λεονταρίδειο Σχολή, κηρυγμένο διατηρητέο μνημείο ήδη από το 1978.

Το **1998** το Μουσείο ανέστειλε προσωρινά τη λειτουργία του για να γίνουν νέες εργασίες συντήρησης του κτιρίου και των εκθεμάτων. Άνοιξε ξανά τις πύλες του με τα εγκαίνια που τελέσθηκαν από τον **Οικουμενικό Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίο τον Μάϊο του 2000** και αφού είχε προηγηθεί νέα παρουσίαση της συλλογής μετά από συστηματική τεκμηρίωση και μελέτη της και με νέο πλέον μουσειολογικό σκεπτικό.

Το Στασίδι του Αποστόλου Παύλου στη Σαμοθράκη

Πρόκειται για ένα ημικυκλικό περιστύλιο κτισμένο με βάση την σαμοθρακική οικοδομική τέχνη και που κοσμείται από τέσσερα ψηφιδωτά που αναπαριστάνουν το πέρασμα του Αποστόλου των Εθνών Παύλου από το νησί το 49 μ.Χ.

Ο Βραχώδης Ναός των Αγίων Θεοδώρων

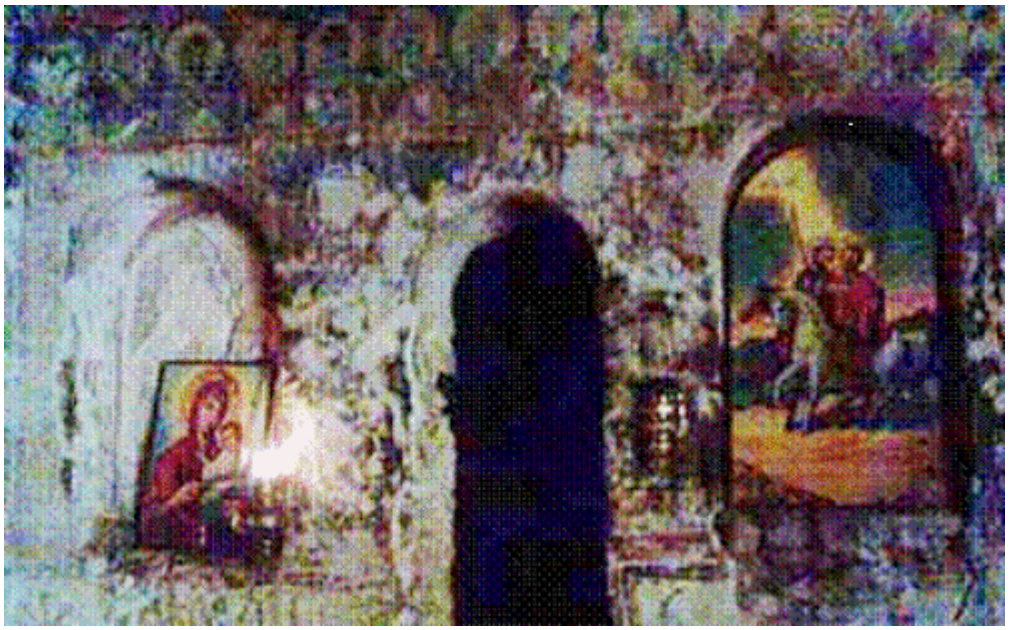

Το σπήλαιο των αγίων Θεοδώρων είναι διαμορφωμένο σε ναΐδριο με την προσθήκη χτιστού τέμπλου και με την τοιχογράφηση των επιφανειών του βράχου, θυμίζοντας τις σπηλαιώδεις εκκλησίες της Καππαδοκίας. Οι τοίχοι και το εικονοστάσιο είναι πλούσια διακοσμημένοι με βυζαντινές τοιχογραφίες δύο φάσεων: Η πρώτη χρονολογείται στα τέλη του 11ου αι. και ανήκει στη λεγόμενη “μοναστική” τεχνοτροπία, η δεύτερη στη στροφή του 12ου με τον 13ο αι. και διακρίνεται από τα χαρακτηριστικά της λεγόμενης “μεταβατικής εποχής”. Η τέχνη τους αντανακλά τη μεγάλη παράδοση αγιογραφιών της Κωνσταντινούπολης.

Ιερός Ναός Αγίας Αναστασίας Φαρμακολυτρίας Μάκρης (1833)

Στην αγία Αναστασία της Μάκρης η κτητορική επιγραφή αναγράφει **“το έτος 1833**“, δηλαδή ο ναός στη σημερινή του μορφή είναι ήδη **175 ετών**. Ο ναός φαίνεται ότι κτίστηκε επάνω στα ερείπια παλαιοτέρου χριστιανικού ναού, όπως συνάγεται από την κτητορική επιγραφή στην οποία αναγράφεται επίσης το έτος **1100,** πριν 900 χρόνια περίπου.

Όπως προκύπτει επίσης από πολλαπλά μαρμάρινα σπαράγματα και θραύσματα, πλάκες, κιονόκρανα, εικόνες που βρίσκονται εκτεθειμένα στο ύπαιθρο, σε περιφραγμένο χώρο, στη νότια πλευρά του κτηρίου, εκεί πρέπει να υπήρχε παλαιότερα αρχαίος ελληνικός ναός.

Η εικόνα της Αγίας Αναστασίας δεν βρίσκεται μόνο αριστερά από την εικόνα της Παναγίας στο τέμπλο, αλλά και δίπλα στο αριστερό ψαλτήρι. Η Αγία φέρει κορώνα, τον στέφανο της ζωής, που δικαιούνται οι μάρτυρες και κρατάει την λύκηθο (Αποκ. 2:10). Οι Συναξαριστές δίνουν ιδιαίτερη έμφαση στα θαύματα για τη διάλυση φαρμακειών (δηλητηριάσεων), γι’ αυτό και επονομάστηκε φαρμακολύτρια. Η μνήμη της εορτάζεται στις 22 Δεκεμβρίου.

Η λέξη όμως Αναστασία είχε ιδιαίτερη σημασία για το υπόδουλο έθνος μας, το 1833, όταν κτίστηκε ή μάλλον ανακαινίσθηκε ο ναός, γιατί συμβόλιζε την «Ανάσταση» του γένους.
Ιερός Ναός Γενεσίου Θεοτόκου Λευκίμης (1900).Ο Ιερός Ναός Γενεσίου της Θεοτόκου άρχισε να κτίζεται περί το 1900. Τα πρώτα εγκαίνια έγιναν στις 8 Σεπτεμβρίου 1902. Πρόκειται για έναν ναό βασιλικού ρυθμού, με αξιόλογη αρχιτεκτονική. Οι περίφημοι μάστορες της πέτρας της Λευκίμης έδωσαν στο Ναό του Γενεσίου της Θεοτόκου χαρακτηριστική και πολύ όμορφη φυσιογνωμία που διατηρείται αναλλοίωτη και περίτεχνη μέχρι σήμερα.

Εικόνες

- Παναγίας της Τρυφώτισσας (12ος αι.). Η φορητή εικόνα της Παναγίας της Τρυφώτισσας φυλάσσεται εντός του Μητροπολιτικού Ναού Αγίου Νικολάου Αλεξανδρούπολης. Την ξύλινη ανάγλυφη αυτή εικόνα, μετέφεραν οι πρόσφυγες από την Αίνο της Ανατολικής Θράκης μετά την Ανταλλαγή Πληθυσμών.
- Παναγίας Κοσμοσώτειρας, προστάτιδας της Θράκης, στις Φέρες
- Παναγίας της Απολλωνιάδος Μικράς Ασίας, στον Ιερό Ναό Αγίας Κυριακής Αλεξανδρούπολης.
- Παναγίας της Καμαριώτισσας Σαμοθράκης. Η εικόνα τιμάται την Πέμπτη της Διακαινησίμου και βρίσκεται στο χωριό Καμαριώτισσα της Σαμοθράκης, στον Ιερό Ναό της Κοιμήσεως της Θεοτόκου.

- Παναγίας του Έβρου, στην ομώνυμη Ιερά Μονή.
- Αγίας Μαρίνας στον Μαΐστρο.
- Αγίας Κυριακής από την Αίνο της Ανατολικής Θράκης, στον Ιερό Ναό Αγίας Κυριακής Αλεξανδρούπολης.
- Πάντων των Θρακών Αγίων, στην Ιερά Μονή Αγ.Ιωάννου Θεολόγου Αετοχωρίου.

Κοινωνικό έργο

- Εκκλησιαστικό Μουσείο Αλεξανδρούπολης.
- Ανθίμειο Πολιτιστικό Κέντρο.
- Γεύματα Αγάπης Εκκλησιαστικού Νεανικού Κέντρου Αλεξανδρούπολης.
- Ενοριακή Εστία Αγίου Νεκταρίου Αλεξανδρούπολης. Στην Εστία στεγάζεται τμήμα της ορθοπεδικής κλινικής για ανάπηρα παιδιά.
- Γηροκομείο «Ιωακείμειον», Αλεξανδρούπολη.
- Οικοτροφείο Μαθητικό «Άγιος Στέφανος», Αλεξανδρούπολη.
- Φοιτητικός Ξενών Θεσσαλονίκης.
- Σταυρίδειον Εκκλησιαστικό Ίδρυμα Περιθάλψεως Χρονίως Πασχόντων «Ο Άγιος Κυπριανός», Μάκρη Αλεξανδρούπολης.
- Κατασκηνώσεις «Ουρανούπολις», Μάκρης-Δικέλλων.

Εκδηλώσεις για τα 100 χρόνια

Με αφορμή τη συμπλήρωση 100 χρόνων από την ίδρυση της Ιεράς Μητροπόλεως Αλεξανδρουπόλεως δρομολογούνται οι επετειακές εκδηλώσεις:

Από την **Τρίτη 6 Δεκεμβρίου 2022** εκτίθεται σε παλλαϊκό προσκύνημα η εφέστιος εικόνα του Πολιούχου και το τεθησαυρισμένο ιερό λείψανο του Αγίου.

Όλο το έτος 2023 θα περιλαμβάνει μια ποικιλία εκδηλώσεων ομιλίες θεατρικά Ορατόριο κ.α. με τον ανάλογο προβληματισμό για το τώρα και το αύριο.

Η κορύφωση των εκδηλώσεων θα πραγματοποιηθεί την **14ης Μαΐου στα Ελευθέρια** της πόλεως με την παρουσία και του **Αρχιεπισκόπου Αθηνών και Πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερωνύμου.**

Ο **Μητροπολίτης Αλεξανδρουπόλεως κ. Άνθιμος** μιλώντας στην ΕΡΤ Ορεστιάδας αναφέρθηκε στην βαρύτητα που θα δοθεί στις εκδηλώσεις ώστε μέσα από αυτές να φανούν οι συνθήκες ιδρύσεως μιας Μητροπόλεως. Οι συνθήκες του χθες με το σήμερα.

Ο κ. Άνθιμος συμπλήρωσε πως όλες οι εκδηλώσεις θα περιέχουν μέσα τους έντονο προβληματισμό αφού πολλά αλλάζουν στον τόπο μας. ¨ «Οι μετακινήσεις πληθυσμών στην Ευρώπη, από την Ασία και την Αφρική φέρνουν μια έντονη πολιτιστική διαφοροποίηση στον Ευρωπαϊκό Πολιτισμό και μέσα σε αυτόν πρέπει να υπάρξουν οι Μητροπόλεις οι πολιτικοί και κοινωνικοί θεσμοί έστω και να τροποποιηθούν έστω και αν αλλάζουν τα σύνορα, αυτό που όλοι ζητούν σήμερα. Όχι όμως με βίαιο τρόπο αλλά με ειρηνικό»

Σκέψη του Σεβασμιωτάτου Αλεξανδρουπόλεως είναι όλο αυτό να τεθεί και σαν ερώτημα στα νέα παιδιά , της γνώσης και των παραστάσεων για το τι σημαίνει μια Μητρόπολης σήμερα; Αν χρειάζεται να έχει λόγο ύπαρξης αν εξυπηρετεί σε κάτι».

Πηγή: Alexandroupoli Online

ΒΙΚΙΠΑΙΔΕΙΑ